

MEDICINALBERETNING

FOR

THISTED AMTSLÆGEKREDS

1945



VED AMTSLÆGE L. FOLKE

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1945

Lægerne erindres om:

Blanketter til Dødsattester, Ugelister o. l. Anmeldelser, Desinfektion, Rekvisition af Vat m. v. kan rekvireres hos Embedslægerne.

Tilfælde af Tyfus og Paratyfus B.	} anmeldes paa gul Blanket baade til Sundhedsstyrelsen og til Embedslægen.
— - Meningitis cerebrospin. epid.	
— - Poliomyelitis ant. acuta	
— - Encefalitis epidemica	
— - Vaccinationskomplikationer fra Nervesystemets Side	

Tilfælde af Difteri og Scarlatina	} anmeldes paa gul Blanket til Embedslægen.
— - Malaria artificialis	
— - Weils Sygdom (Leptospiroser)	

Tilfælde af Mildtbrand hos Mennesker	} anmeldes ved Paategning om Patientens Navn og Adresse paa Ugelisten.
— - Mund- og Klovsyge hos Mennesker	
— - Myalgia epidemica	

De paa gul Blanket særligt anmeldte Sygdomme skal ogsaa opføres paa Ugelisten, der for *hver* Uge skal indsendes senest Mandag, og det vil være formaalstjenligt i disse Tilfælde (saaledes altid ved difteri og scarlatina) at anføre Patientens Navn og Bopæl i Rubrikken „Anmærkning“. Endvidere erindres om, at der ved Anmeldelse af *Syfilis* skal anføres i den særlige Rubrik paa Ugelisten: Køn, Fødselsdato, Forbogstav i Efternavn samt Journalnummer.

Tilfælde af Tuberkulosis pulmonum et laryngis skal anmeldes paa de dertil udarbejdede, *nye* Blanketter; ældre Blanketter bedes tilintetgjort.

Alle Dødsfald af Tuberkulose (Lunge-, Kirtel-, Knogle-, Meningeal-, Peritoneal-, Miliærtuberkulose) skal anmeldes paa de dertil beregnede blaa Blanketter.

For Anmeldelser forsynet med *Postbesørges ufrankeret* betales Porto en af Embedslægen ved Modtagelsen, i modsat Fald beregner Postvæsenet Strafporto. Flere Forsendelser kan sendes samlet i eet Omslag.

For Dødsattesternes Vedkommende erindres om, at afdødes *ægteskabelige Stilling* altid skal anføres, og at under *Stilling og Næringsvej* Betegnelser som „Invalidere rentenyder“, „Aldersrentenyder“, „Rentier“ o. l. bør suppleres med Oplysning om afdødes tidligere Erhverv.

Kommunalbestyrelserne erindres om,

at det paahviler Embedslægerne at yde Bistand i alle Spørgsmaal af sundhedsmæssig Natur; herunder ogsaa Bestemmelserne i de sociale Love, forsaavidt disse angaar den offentlige Sundhedspleje.

Sundhedskommissionerne erindres om

Pligten til at give Embedslægen og Politimesteren Underretning om Tid og Sted for Afholdelse af Kommissionsmøde, i Forbindelse med Oplysning om Dagsorden.

Thisted Amtslægekreds

bestaar af Thisted Amt med Undtagelse af Thyborøn, der hører til Ringkøbing Amtslægekreds.

Thisted Amtslægekreds har et Areal paa 23,515 ha. Dens Kystlinie er 534 km.

Ved Folketællingen den 15. Juni 1945 var Amtslægekredsens Folketal 88113.

Den er delt i to Lægekredse:

Thisted Lægekreds (Amtslæge L. Folke, Skovgade 20, Thisted, træffes Kl. 12½—14½, Tlf. 78) bestaaende af Thisted Købstad og 38 Sognekommuner (64 Sogne) med et Folketal paa 61125, og

Morsø Lægekreds (Kredslæge A. Stigaard, Havnegade 4, Nykøbing, træffes Kl. 12½—14, Tlf. 180) bestaaende af Nykøbing Købstad og 14 Sognekommuner (31 Sogne) med et Folketal paa 26988.

Tabel I.

Folkemængden samt Antallet af fødte og døde i 1945

	Folke- mængde 1)	Levendefødte				Dødfødte 2)				Døde				Fødsels- overskud 3)	
		M.	Kv.	Sum	% af Folket.	M.	Kv.	Sum	% af fødte	M.	Kv.	Sum	% af Folket.	Antal	% af Folket.
Thisted Købstad ...	9425	138	141	279	29,6	7	7	14	5,0	73	75	148	15,7	131	13,9
Nykøbing M. Købstad	8825	129	111	240	27,2	6	3	9	3,8	79	78	157	17,8	83	9,4
Købstæderne ialt...	18250	267	252	519	28,4	13	10	23	4,4	152	153	305	16,7	214	11,7
Thisted Landkreds..	51700	646	616	1262	25,2	15	9	24	1,9	240	208	448	8,7	814	15,7
Morsø Landkreds...	18163	220	187	407	22,4	4	3	7	1,7	54	59	113	6,2	294	16,2
Landkredsene ialt ..	69863	866	803	1669	24,0	19	12	31	1,9	294	267	561	8,0	1108	15,9
Amtslægekredsen ..	88113	1133	1055	2188	24,8	32	22	54	2,5	446	420	866	9,8	1322	15,0

1) Folketælling pr. 15/6-45.

2) Ej korrigeret efter Hjemsted, jvnfr. Teksten paa næste Side og Tabel V over Dødsårsagerne.

Antallet af levendefødte ligger ligesom ifjor betydeligt højere end de forudgaaende 15 Aar, jfr. Tabel II.

Antallet af døde er omtrent som sædvanligt. Som anført i Tabel V over Dødsaaarsagerne, hvor ogsaa de uden for Thisted Amt døde, der var hjemmehørende i Amtet, er meregnede, er Antallet ialt 888 (1944: 883).

Antallet af dødfødte ligger som sædvanligt ved ca. 2 % af Føds- lernes Antal.

Folkemængden var i Købstæderne omtrent uforandret og viste i Landkommunerne nogen Stigning.

Fødselsoverskuddet var omtrent lige saa stort som ifjor og laa betydeligt højere end de forudgaaende Aar.

Tabel II

Levendefødte og Fødselsoverskud i Forhold til Folketallet.

	Levendefødte pr. 1000 Indbyggere i Amtslægekredsen	Fødselsoverskud pr. 1000 Indbyggere i Amtslægekredsen	Fødselsoverskud pr. 1000 Indbyggere i hele Landet
1930—34 incl.	19,9	9,2	7,1
1935—39 „	19,2	8,7	7,2
1940	19,6	10,2	7,9
1941	20,3	9,2	8,2
1942	22,5	11,9	10,8
1943	22,0	12,5	11,8
1944	25,2	15,4	12,4
1945	24,8	15,0	

Ifølge *Jordemoderprotokollerne* har Amtets Jordemødre i 1945 assisteret ved 2238 Fødsler. Af disse var

38 Tvillingefødsler. Der har altsaa været:
 2200 Fødende.
 2148 Fødsler var rettidige, og
 90 Fødsler var for tidlige.
 2109 Børn fødtes i Ægteskab, og

- 129 Børn fødtes udenfor Ægteskab. Antallet af Fødsler udenfor Ægteskab udgjorde 5,8 % af samtlige Fødsler og laa dermed væsentligt højere end i de foregaaende Aar (1944: 4,8 %, 1943: 3,7 %, 1942: 3,5 %, 1941: 3,9 %, 1940: 3,1 %, 1939: 3,5 %, 1938: 3,2 %).
- 2160 Fødsler fuldendtes ved Naturen.
- 33 Gange foretoges Tangforløsning.
- 21 Gange foretoges Fremtrækning og
- 17 Gange foretoges Vending.
- 7 Gange fuldførtes Fødslen ved skarpe Instrumenter.
- 15 Gange foretoges Udtagning af Moderkagen.
- 445 Gange anvendtes vefremkaldende Stoffer.
- 2186 af de fødte Børn levede.
- 35 Børn døde ved naturlig Fødsel, og
- 17 Børn døde efter Fødsel, hvor der anvendtes Kunsthjælp.
- 865 Gange anvendtes Bedøvelse (1944: 996 Gange, 1943: 505 Gange, 1942: 387 Gange, 1941: 296 Gange, 1940: 277 Gange, 1939: 222 Gange, 1938: 185 Gange, 1937: 180 Gange, 1936: 155 Gange). Antallet af Fødsler, hvorved Bedøvelse anvendes, er i de sidste 8 Aar steget meget betydeligt: fra 11 % til 39 %.

Oversigt over Dødsfaldene

(Dødfødte ikke medregnede).

Af de i Købstæderne hjemmehørende Personer døde i 1945: 216, af de i Landkommunerne hjemmehørende: 672, ialt 888 døde, — jvf. Tabel V.

Saaledes *beregnet efter Hjemsted* bliver Dødeligheden 10,1 ‰ i hele Amtet, fordelt med 9,7 ‰ i Landkommunerne og 11,8 ‰ i Købstæderne; for hele Landet genfindes en tilsvarende højere Dødelighed i Byerne end paa Landet, hvilket hovedsagelig skyldes, at mange Mennesker flytter fra Landet til Byerne, naar de bliver gamle.

Tabel III.

Dødsfaldenes Fordeling efter Aldersklasse og Køn
(efter Hjemsted).

	0—1 Aar	1—4 Aar	5—14 Aar	15—64 Mænd	Aar Kvinder	Over 65 Mænd	Aar Kvinder	Ialt
Købstæderne	19	4	2	40	38	54	59	216
Landkommunerne	99	11	7	87	105	186	177	672
Amtslægekredsen	118	15	9	127	143	240	236	888

Tabel IV.

Spædbørnsdødeligheden.

I Alderen under 1 Aar døde pr. 100 levendefødte:

	1945	1944	1943	1942	1941
Købstæderne	3,7	5,1	6,0 (4,1)	4,4 (4,2)	3,5 (4,7)
Landkommunerne	6,0	5,3	5,0 (4,9)	4,8 (5,2)	6,5 (6,3)
Amtslægekredsen	5,4	5,2	5,2 (4,5)	4,7 (4,7)	5,8 (5,5)

I Tabel IV ses Tallene for Spædbørnsdødeligheden i de sidste fem Aar; de tilsvarende Tal for hele Landet er for tidligere Aar vedføjet i Paranteser. Som det ses har Spædbørnsdødeligheden her i Amtet gennemgaaende ligget lidt højere end i Landet som Helhed. Det maa derfor anses for meget ønskeligt at faa ansat *Sundhedsplejersker* her i Amtet ligesom i andre Dele af Landet, hvor der ved Udgangen af 1943 ialt fandtes 161 Sundhedsplejersker. Fra September 1944 ansattes Sundhedsplejerske Fru Meta Melbye i Thisted Købstad og Thisted Landsogn; hun er blevet særdeles godt modtaget, idet kun 8 af de 294 Hjem, hvor hun har tilbudt sin Assistance, ikke har ønsket at modtage den. Sundhedsplejersken har i Aarets Løb aflagt 4142 Besøg; disse foregaar som Regel 15 Gange i Løbet af Barnets første Leveaar og særlig hyppigt de første Maaneder, hvor Sundhedsplejerskens praktiske Hjælp og Vejledning med Hensyn til Spædbørnenes bedst mulige Ernæring og Pleje er af den største Betydning. — Ogsaa i Nykøbing har man under Overvejelse at søge ansat en Sundhedsplejerske. — Af samtlige i Landsognene udstedte 561 Dødsattester udstedtes de 6 af *Ligsynsmænd*, d. v. s. godt 1 % eller kun en Femtendedel af Tallet for 1937.

De hyppigste Dødsårsager (se Tabel V) har som sædvanligt været: Sygdomme i Hjærte og Kredsløbsorganer 220 (1944: 201),

Kræft: 120 (113), Alderdomssvækkelse: 85 (72), Lungebetændelse: 48 (57) og Sygdomme i Fordøjelsesorganer: 59 (43).

Ved ulykkelig Hændelse døde i Amtslægekredsen 5,0 pr. 10,000 Indb.
i hele Landet (1943) 4,1 „ „ „

Ved Selvmord døde i Amtslægekredsen 11,4 pr. 100,000 Indb.
i hele Landet (1943) 21,3 „ „ „

Af Kræft døde i Amtslægekredsen 13,6 pr. 10,000 Indb.
i hele Landet (1943) 15,5 „ „ „

Dødsfaldene af Kræft i Amtslægekred-	
sen udgjorde	13,5 % af samtl. Dødsfald
Dødsfaldene af Kræft i hele Landet	
(1943) udgjorde	16,6 % „ „ „

Tabel V.

Dødsaaarsagerne i Aaret 1945

i Thisted Amtslægekreds.

	Thisted Købstad	Ny- købing Købstad	Thisted Landkr.	Morsø Landkr.	Ialt
1. Misdannelser og Spædbørnssygdomme	6	5	44	12	67
2. Alderdomssvaghed	5	19	46	15	85
3. Tyfoid Feber	"	2	"	"	2
4. Paratyfus	"	"	"	"	"
5. Epidemisk Hjerne- og Rygmarvsbetændelse	"	"	"	"	"
6. Skarlagensfeber	"	2	"	"	2
7. Kighoste	1	1	3	"	5
8. Difteri	1	"	1	"	2
9. Dysenteri	"	"	"	"	"
10. Influenza	"	"	"	"	"
11. Mæslinger	"	"	"	"	"
12. Børnelammelse	"	"	"	2	2
13. Epidemisk Encefalitis	1	2	"	"	3
14. Lungetuberkulose	2	2	12	6	22
15. Anden Tuberculose	2	1	5	3	11
16. Syfilis	"	1	"	"	1
17. Andre Infektionssygdomme	"	1	5	3	9
18. Kræft	18	12	72	18	120
19. Andre Svulster	"	1	4	3	8
20. Sygdomme i Blodet og Stofskiftesygdomme	4	2	18	9	33
21. Sygdomme i Nervesystemet	8	6	33	15	62
22. Hjertesygdomme	21	28	93	18	160
23. Andre Sygdomme i Cirkulationsorganer	8	4	38	10	60
24. Katarrhalsk Lungebetændelse	4	4	29	8	45
25. Krupøs Lungebetændelse	"	1	2	"	3
26. Andre Sygdomme i Aandedrætsorganer	2	1	9	3	15
27. Sygdomme i Fordøjelsesorganer (incl. Kolerine) ..	2	11	34	12	59
28. Sygdomme i Urin- og Kønsorganer	6	3	23	9	41
29. Barselfeber	"	"	1	1	2
30. Andre Sygdomme ved Svangerskab og Fødsel samt i Barselseng	"	"	3	1	4
31. Sygdomme i ydre Organer	"	"	3	"	3
32. Kronisk Alkoholisme	"	1	"	"	1
33. Andre kroniske Forgiftninger	"	"	"	"	"
34. Ulykkestilfælde, Mord og Drab	5	3	26	10	44
35. Selvmord	1	5	2	2	10
36. Ukendt Dødsaaarsag	"	1	5	1	7
Tilsammen ...	97	119	511	161	888

Tuberkulose.

Som det ses af Tabel V over Dødsårsagerne, er der i 1945 blandt hjemmehørende i Thisted Amtslægekreds død 22 Personer af Lungetuberkulose og 11 Personer af anden Tuberkulose. Beregnet pr. 10,000 Indbyggere har Tuberkulosedødeligheden været 3,9. Som det ses af nedenstaaende Oversigt (Tabel VI) over Tuberkulosedødeligheden i de sidste 10 Aar, var den faldende indtil Krigen, men steg under denne atter noget.

Tabel VI.

I 1936 døde pr. 10,000 Indbyggere 5,4 af Tuberkulose.

I 1937	„	„	„	„	3,9	„	„
I 1938	„	„	„	„	3,3	„	„
I 1939	„	„	„	„	3,1	„	„
I 1940	„	„	„	„	2,5	„	„
I 1941	„	„	„	„	4,3	„	„
I 1942	„	„	„	„	4,5	„	„
I 1943	„	„	„	„	4,5	„	„
I 1944	„	„	„	„	3,2	„	„
I 1945	„	„	„	„	3,9	„	„

Tabel VII.

Nye Tuberkulosetilfælde.

	Indberetninger om nye Tilfælde af Lungetuberkulose			Dødsanmeldelser om ikke tidligere indberettede Tilf. af Lungetuberkulose		
	Mænd	Kvinder	ialt	Mænd	Kvinder	ialt
Thisted Købstad	2	0	2	0	0	0
Nykøbing —	1	4	5	0	1	1
Købstæderne ialt	3	4	7	0	1	1
Thisted Landkreds	7	15	22	3	1	4
Morsø —	4	7	11	3	1	4
Landkredsene ialt	11	22	33	6	2	8
Amtslægekredsen	14	26	40	6	3	9

Ialt foreligger saaledes i 1945 Indberetning om 49 Tilfælde af Lungetuberkulose: 20 Mænd og 29 Kvinder. Antallet har under Kri-gen ligget noget højere end de sidste Aar forud, jvfr. Tabel VIII.

Tabel VIII.

I 1938 indberettedes	33 nye Tilfælde af Lungetuberkulose.
I 1939	40 " " "
I 1940	55 " " "
I 1941	67 " " "
I 1942	53 " " "
I 1943	53 " " "
I 1944	44 " " "
I 1945	49 " " "

Angaaende Tuberkulosestationernes Virksomhed henvises til Omtalen Side 24. Den har været stærkt stigende, efter at de siden 1943 har disponeret over egen Røntgeninstallation. — I Aarets Løb har der været forhandlet med Krabbesholm Sanatorium og Viborg Amt om Adgang til at benytte Sanatoriet som Tuberkulosehospital ogsaa for Thisted Amt, saaledes at smittefarlige Patienter vil kunne indlægges uden Ventetid. Samtidig søges tilvejebragt en Ordning, hvorved Tuberkulosestationsarbejdet i Thisted Amt varetages af Speciallægerne ved Krabbesholm Sanatorium. Disse to betydelige Fremskridt for Amtets Tuberkulosebekæmpelse forventes ført ud i Livet i Løbet af 1946.

Skematisk Sygeliste for Aaret 1945 for Bykommunerne i Thisted Amtslægekreds.

Tabel X. Folkemængden var ved sidste Folketælling i Aaret 1945: 18,250

	De syges Alder												I alt	Fortjælle Sum																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
	Hele Aaret					De syges Alder																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	1 Aar	1—4 Aar	5—14 Aar	15—64 Aar	65 Aar og derover	Under 1 Aar	1—4 Aar	5—14 Aar	15—64 Aar	65 Aar og derover	M.	K.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
1. Tyfus	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Skematisk Sygeliste for Aaret 1945 for Landkommunerne i Thisted Amtslægekreds.

Tabel X. Folkemængden var ved sidste Folketælling i Aaret 1945: 69,863

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Hele Aaret	De syges Alder							Ialt	Forrige Aars Sum
														Under 1 Aar	15—64 Aar				65 Aar og derover			
															1—4 Aar	5—14 Aar	M.	K.				
																				M.		
1. Tyfus	”	”	”	”	”	”	”	1	”	”	”	”	1	”	”	”	”	”	”	”	”	2
2. Paratyfus	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	2	”	”	”	”	”	”	”	”	11
3. Smit. Hjerne-Rygmarvbet. . .	”	”	”	2	”	”	”	”	”	1	”	”	1	”	”	”	”	”	”	”	”	64
4. Børnelammelse {m. Lammelser	1	”	”	”	”	”	”	1	”	3	5	”	7	”	1	2	3	2	”	”	”	36
5. Australsk Sovesyge	”	”	”	”	”	”	”	”	1	”	”	”	1	”	”	”	”	1	”	”	”	1
6. Blodgang	”	”	”	”	”	”	”	”	1	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	5
7. Malaria	”	”	”	”	”	”	”	”	”	1	”	”	19	”	”	”	”	”	”	”	”	19
8. Difteri	”	10	2	2	9	”	21	2	1	1	2	1	”	3	”	1	7	8	”	”	”	6
9. Skarlagenfeber	11	11	15	”	12	5	”	36	26	71	60	18	295	5	55	141	33	61	”	”	”	295
10. Barselfeber	”	2	2	”	”	”	”	1	1	”	1	”	4	”	”	”	”	”	”	”	”	4
11. Blærendstet hos nyfødte . . .	2	”	2	”	1	”	”	2	1	1	”	”	8	8	”	”	”	”	”	”	”	8
12. Stivkrampe hos nyfødte . . .	”	”	2	”	”	”	”	”	1	”	1	”	3	3	”	”	”	”	”	”	”	3
13. Mæslinger	40	27	28	16	10	3	28	23	9	9	23	37	253	8	91	142	4	8	”	”	”	253
14. Røde Hunde	6	27	55	43	25	9	10	6	3	3	3	3	190	7	50	86	15	32	”	”	”	401
15. Skaalkopper	44	33	11	7	21	14	14	15	6	22	8	2	197	9	79	92	10	7	”	”	”	190
16. Kighoste	46	41	49	37	50	41	59	128	60	53	134	107	805	93	395	299	5	13	”	”	”	197
17. Faarsyge	”	2	1	”	1	”	1	3	9	5	”	17	17	1	4	8	2	2	”	”	”	805
18. Influenza	125	122	170	126	115	52	63	74	53	85	84	94	1163	7	77	189	442	414	20	14	1163	
19. Halsbetændelse	150	141	131	99	117	88	106	239	134	218	173	160	1803	21	214	440	573	537	13	15	1803	
20. Bronchitis	283	251	337	281	212	137	160	108	95	194	201	246	2451	352	446	339	472	499	165	178	2451	
21. Katarrhalsk Lungbetændelse .	39	66	86	70	65	30	33	30	21	29	35	44	548	142	152	68	50	60	32	44	548	
22. Krupus Lungbetændelse	10	3	8	2	7	5	7	1	4	17	9	8	81	2	2	11	31	20	8	”	81	
23. Kolerine	41	29	46	49	73	101	200	348	256	120	82	46	1391	163	214	239	373	349	23	30	1391	
24. Smitisom Gulsot	52	82	46	23	14	13	32	54	23	30	25	40	434	2	36	133	122	131	2	8	434	
25. Giftfeber	13	11	11	3	4	10	8	3	6	15	10	10	104	”	1	11	35	55	1	1	104	
26. Rosen	9	14	12	8	5	3	15	7	5	8	19	9	114	”	3	5	42	50	3	”	114	
26a. Hikke-syge	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	
26b. Kalvekastingsfeber	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	
Sum...	872	873	1012	776	732	511	747	1075	708	890	878	825	9899	827	1826	2208	2220	2258	267	293	9899	
27. Gonorrhoe.....	3	4	4	3	10	9	8	7	7	1	7	7	70	”	”	1	29	40	”	”	70	
28. Veneriske Saar.....	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	18	”	”	”	7	11	”	”	”	
29. Syphilis	3	2	2	1	3	”	1	2	1	1	1	1	”	”	”	”	”	”	”	”	18	
30. Medfødt Syphilis	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	
31. Lymfhegranulom	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	
32. Delirium	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	
33. Fnat	127	110	119	91	75	43	72	95	74	175	227	131	1339	15	121	323	497	369	13	1	1339	

Infektionssygdomme

Det samlede Antal af de paa Ugelisterne anmeldte Tilfælde af Infektionssygdomme var, som det ses af nedenstaaende Oversigt, noget mindre end 1944's meget høje Tal, og laa paa Højde med de andre Krigsaars og betydeligt over Aarene før Krigen.

	1945	1944	1943	1942	1941	1940	1939
Købstæderne	3717	3969	3262	3300	3631	2396	2418
Landkommunerne ...	9899	12896	9617	9384	11266	7552	7101
Amtslægekredsen	13616	16865	12879	12684	14897	9648	9210

Den relative Sygelighed (Forholdet mellem Antallet af anmeldte Sygdomstilfælde og Folketallet) har været:

	1945	1944	1943	1942	1941	1940	1939
Købstæderne	20,4 %	21,7 %	18,1 %	19,5 %	22,5 %	14,8 %	13,9 %
Landkommuner..	14,2 %	18,8 %	14,3 %	13,9 %	16,4 %	10,6 %	10,4 %
Amtslægekredsen	15,5 %	19,4 %	15,1 %	15,0 %	17,5 %	11,4 %	10,9 %

Forkølelsessygdommene (Bronchitis, Angina) og Kolerine forekom stadig relativt hyppigt, medens Influenza, Skarlagensfeber og Børnelammelse optraadte sjældnere end ifjor. Idet der henvises til de skematiske Sygelister (Tabel IX og X), kan følgende bemærkes om de forskellige Infektionssygdomme:

Tyfus (febris typhoidea): Baade i Nykøbing og Thisted forekom i Aarets Løb Tyfus, ialt 8 Tilfælde. Ved de foretagne Undersøgelser lykkedes det ikke at paavise Sammenhæng mellem disse Tilfælde og de Tyfustilfælde, som i Sommerens Løb optraadte blandt tyske Flygtninge, der var anbragt i eller i Nærheden af de to Byer.

Blandt 6 Tyfustilfælde i Nykøbing var de 3 utvivlsomt smittede ved, at de paagældende havde nydt Østers, de saakaldte „illegale Østers“, der fiskes uden om Limfjordsøsterskompagniets Monopol og opbevares i det stærkt forurenede Vand i Nykøbings Havn. To af Patienterne døde; det samme var Tilfældet i 1941, da 6 Personer smittedes med Tyfus efter at have spist „illegale Østers“. Disse gentagne alvorlige Tyfusepidemier i Nykøbing efter Nydelse af Østers, der har været opbevaret i Havnen, har forhaabentlig nu faaet Befolkningen — og da i Særdeleshed de paagældende Fiskere — til at forstaa, at det er livsfarligt at spise saadanne Østers, som har været udsat for Forurening i Havnens Vand. De vil antagelig ogsaa bidrage til, at Kloakudløbene i Nykøbing omlægges og renses, saa Havne-

vandet kan blive renere. Blandt andet som Følge af de omtalte Tyfustilfælde saa Fiskeridirektoratet sig nødsaget til sidst paa Aaret at forbyde al Opbevaring af Fisk og Skaldyr i Hyttefade i Nykøbing Havn, jvf. Omtalen Side 18.

I 3 andre Tilfælde af Tyfus i Nykøbing og 2 i Thisted lykkedes det ikke at fastslaa Smittekilden. I Nykøbing kendes 4 Bacilbærere og findes antagelig flere ukendte; i Thisted kendes ingen Bacilbærere, og her er ikke optraadt Tyfustilfælde i en Aarrække.

Paratyfus (febris paratyphoidea B): Et Tilfælde i Thisted Lægekreds, smittet uden for denne. Patienten er Bacilbærerobservand, og der kendes desuden i Nykøbing 1 Bacilbærer.

Smitte Hjerne- og Rygmarvsbetændelse (meningitis cerebrospinalis epidemica) forekom betydeligt sjældnere end de sidste Aar med 4 Tilfælde (23) og 1 Dødsfald.

Børnelammelse (poliomyelitis anterior acuta), der i 1944 optraadte epidemisk med 137 Tilfælde og 6 Dødsfald, forekom i Aar kun med spredte Tilfælde, ialt 20, deraf de 7 med Lammelser og 2 med dødelig Udgang.

Australsk Sovesyge (encefalitis epidemica acuta): 1 Tilfælde (2).

Blodgang (dysenteria og paradysenteria) paavistes kun i 4 Tilfælde (9), men forekom utvivlsomt hyppigere som Aarsag til den ogsaa i Aar ret udbredte Kolerine.

Malaria (malaria): Ingen Tilfælde (0).

Difteri (diphtheria) forekom med 28 Tilfælde (14) nok saa hyppigt som de foregaaende Aar. Tilfældene optraadte ganske overvejende hos voksne, der ikke var vaccinerede, og medførte her 2 Dødsfald.

Skarlagensfeber (scarlatina) optraadte med 359 Tilfælde betydelig sjældnere end ifjor (669). Særlig paa Mors, hvor Sygdommen i 1943—44 optraadte epidemisk, forekom den iaar mere spredt og sjældent. 2 Patienter døde her af Sygdommen.

Barselfeber (febris puerperalis) forekom som ifjor med 4 Tilfælde.

Blæreudslet hos nyfødte (pemfigus neonatorum) anmeldtes som ifjor med 12 Tilfælde.

Stivkrampe hos nyfødte (tetanus neonatorum) forekom kun i 3 Tilfælde (7).

Mæslinger (morbilli) forekom med 549 Tilfælde noget sjældnere end ifjor (731). Tilfældene fordelte sig jævnt over Aaret undtagen i Nykøbing, hvor Sygdommen optraadte epidemisk i November—December. Ingen Dødsfald.

Røde Hunde (rubeolæ) anmeldtes med spredte Tilfælde, ialt 262 (148).

Skaalkopper (varicellæ) forekom ogsaa kun spredt.

Kighoste (tussis convulsiva) optraadte ret hyppigt med 808 Tilfælde (963) og 5 Dødsfald.

Faaresyge (parotitis epidemica) var meget sjælden.

Influenza (influenza) optraadte mildt og forholdsvis sjældent med 1621 Tilfælde (3543) og uden Dødsfald (7).

Halsbetændelse (angina tonsillaris) fordelte sig jævnt over Aaret med sædvanlig Hyppighed.

Bronchitis (tracheo-bronchitis) forekom ligeledes ret hyppigt og anmeldtes med 2990 Tilfælde (3404).

Katarrhalsk Lungebetændelse (bronchopneumonia og bronchitis capillaris) anmeldtes med 694 Tilfælde noget sjældnere end ifjor (948). Siden Indførelsen af Sulfonamider til Behandling af Lungebetændelse har Dødeligheden, der i 1937 var 13,9 %, været faldende til 6,5 % i Aar. Ogsaa set i Forhold til Befolkningstallet er Dødeligheden faldet. Godt Halvdelen af Tilfældene optraadte hos Smaabørn under 5 Aar og havde her en noget højere Dødelighed end for de voksnes Vedkommende (8 % mod 5,2 %).

Krupøs Lungebetændelse (pneumonia crouposa) optraadte med 105 Tilfælde væsentligt sjældnere end de sidste Aar (154) og efter Sulfonamidernes Indførelse relativt godartet, med kun 3 Dødsfald.

Kolerine (gastroenteritis acuta infektiosa):

I Aaret 1945 anmeldtes 1918 Tilf., deraf 218 hos Børn under 1 Aar

„	„	1944	„	1659	„	„	172	„	„	„	„	„
„	„	1943	„	2152	„	„	283	„	„	„	„	„
„	„	1942	„	1150	„	„	165	„	„	„	„	„
„	„	1941	„	2685	„	„	238	„	„	„	„	„
„	„	1940	„	728	„	„	115	„	„	„	„	„
„	„	1939	„	751	„	„	140	„	„	„	„	„
„	„	1938	„	839	„	„	212	„	„	„	„	„

Som det ses, har Kolerinen været meget udbredt i de senere Aar, et af de mange Tegn paa, at Hygieinen i disse Aar har været mindre god end i Aarene før Krigen. Det maa haabes, at den nu paabegyndte effektive Fluebekæmpelse og en Forbedring af Drikkevandsforholdene paa Landet atter maa bedre dette Forhold.

Smitsom Gulsot (hepatitis epidemica acuta), der i Aarene før Krigen kun anmeldtes med en Snes Tilfælde aarligt, steg i 1942 til 182, i 1943 til 539 og i 1944 til 799 Tilfælde; i Aar anmeldtes kun 487 Tilfælde, men en Del af disse var af et tidligere ukendt, ondartet Forløb og medførte Dødsfald.

Gigtfeber (febris rheumatica) viste ligesom de sidste Aar en mindre Stigning til ialt 124 Tilfælde (118).

Kalvekastningsfeber (febris undulans) anmeldtes ikke i 1945 (2).

Forgiftninger: I Sygehusenes Aarsberetninger er anført 3 Tilfælde af Kulilteforgiftning, deraf det ene med Gengas. 21 Tilfælde af Sovemiddelforgiftning, overvejende i Selvmordsøjemed, med 5 Dødsfald omtales.

Sygeligheden af Tuberkulose er omtalt under Afsnittet Tuberkulose, Side 9—10.

Kønssygdommene i Aarene 1939—45.

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Gonorrhoe	30	14	31	73	160	246	186
Syfilis	3	4	3	4	25	55	43

Som det vil ses, har baade Gonorrhoe og Syfilis frembudt foruroligende Stigning i de sidste Krigsaar. I 1945 er dog indtraadt en faldende Tendens, der sikkert skyldes, at de tyske Soldater og mange tilrejsende Arbejdere har forladt Landsdelen.

Fnat (scabies) optræder ligeledes meget hyppigt og anmeldtes i Aar med 1638 Tilfælde (1738).

De hygiejniske Forhold

A. Købstæderne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Sundhedsvedtægten for *Thisted* Købstad er stadfæstet 22. Nov. 1919 med Ændringer af 7. Marts 1927. Regulativet for Kødkontrol er stadfæstet 21. April 1934 med Ændring af 14. Okt. 1938. Sundhedskommissionen har holdt 6 Møder og har behandlet en Række Sager ved Cirkulation mellem Medlemmerne. Der er behandlet følgende Sager:

1	Sag angaaende	Overbebyggelse.
1	„	„ Godkendelse af Beværtningslokaler.
1	„	„ Garage m. Gengasbil i en Beboelsesejendom.
1	„	„ Udvidelse af Alderdomshjem.
1	„	„ en ny Mælkevedtægt.
3	Sager	„ sundhedsfarlige Lejligheder.
4	„	„ Indretning af Hestestalde.
27	„	„ Godkendelse af W.C.-Installationer.

Sundhedsvedtægten for *Nykøbing M.* er stadfæstet 2. Juli 1927. Regulativet for Kødkontrol er stadfæstet 28. Jan. 1939. Sundhedskommissionen har afholdt 7 Møder og behandlet følgende Sager:

2	Sager angaaende	Overbebyggelse.
1	Sag	„ Flueplage fra Kaninbure.
1	„	„ Toiletforhold paa Damborgs Tobaksfabrikker.
1	„	„ Godkendelse af Brødudsalg.
1	„	„ Godkendelse af Lavpasteurisering af Mælk.
1	„	„ Forurening af Fiskerihavnen ved Kloakudløb og om Opbevaring af Fisk i Hyttefade her.
1	„	„ Forurening af Kommunens Badestrand ved Kloakudløb.
1	„	„ forurenede Drikkevandsbrønd.
1	„	„ uhygiejnisk Behandling af Mælken i Mejeriet „Erslev“.
1	„	„ natlig Larm fra mekanisk Værksted.

Drikkevandsforsyningen.

I *Thisted* er Hovedvandleedningens Længde ved Aarets Udgang 26,115 m (Tilvækst 24 m). Stikledningernes Længde var 8432 m. (Tilvækst 45 m).

Totalt Vandforbrug var i 1945: 766,777 m³.

Industrielt Vandforbrug var i 1945: 213,113 m³.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn (fraregnet industrielt Forbrug) var 162 Liter (1937: 136 Liter).

I *Nykøbing M.* var Hovedvandleedningens Længde 19,997 m. (Tilvækst 573 m).

Totalt Vandforbrug var i 1945: 704,180 m³.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn (fraregnet industrielt Forbrug) var 219 Liter (1938: 209 Liter).

Afløbsforhold, W. C. og Renovation.

I *Thisted* var Hovedkloakledningens Længde uforandret som Aaret forud 12,901 m, hvoraf 175 m er omlagt. W. C.-Sædernes Antal forøgedes med 53 til 2385 Sæder. Antallet af Latrintønder var 65 (1938: 748). Skarnbøtternes Antal var 2030 (1938: 1623).

I *Nykøbing M.* var Hovedkloakledningens Længde uforandret som Aaret forud 11,000 m. W. C.-Sædernes Antal forøgedes med 122 til 1813. Antallet af Latrintønder var ca. 600 (1938: 1130). Skarnbøtternes Antal var ca. 2900 (1938: 2284).

Baade i *Thisted* og i *Nykøbing* viste det sig ved Undersøgelser af Fiskerihavnenes Vand, at dette var meget stærkt forurennet af Kloakudløb i Nærheden. Under Hensyn hertil nedlagde Fiskeridirektoratet i Aarets Løb begge Steder Forbud imod Opbevaring af Fisk i Hyttefade eller Baaddamme i Fiskerihavnene. I *Thisted* viste nye Undersøgelser sidst paa Aaret nogen Bedring, saaledes at Forbudet midlertidigt hævedes. Saavel fra Fiskeridirektoratet som fra Byens Fiskere og Fiskehandlere rettedes Henstilling til Byraadet om Omlægning af de Kloakudløb, der forurener Havne vandet; Planer hertil er udarbejdet, men endnu ikke ført ud i Livet. — Ogsaa i *Nykøbing* arbejder man med Planer for en Omlægning af Kloaksystemet; her maa man ogsaa tage Hensyn til Forurening af Byens Badestrand, hvor Sundhedskommissionen i Sommeren 1945 saa sig nødsaget til at nedlægge Forbud mod Badning. Kloakplanerne omfatter bl. a. Nedlæggelse af en Kloak, der udmunder lidt Nord for Badestranden, og et mekanisk Renseanlæg ved en Hovedkloak længere mod Nord.

Latrintøndernes og Skarnbøtternes Bortkørsel foregaar i begge Byer uforandret som omtalt i Aarsberetningen for 1938. I Thisted, hvor Kommunens Losseplads er ved at være opfyldt, har Byraadets Gade- og Vejudvalg indhentet Tilbud paa et Dano-Anlæg til Behandling af Dagrenovation. Et saadant Anlæg vilde — i Forbindelse med Bortkørsel af Renovationen i lukkede Lastbiler — betyde et væsentligt hygieinisk og æsthetisk Fremskridt fremfor de nuværende Metoder og vil kun medføre en moderat Merudgift.

Kontrol med Levnedsmidler.

Ved *Kødkontrollen* paa Slagterierne paavises Kvægtuberkulose efterhaanden saa sjældent (under 2 % af de slagtede Kreaturer), at de skematiske Oplysninger herom, som Medicinalberetningerne i tidligere Aar har bragt, ikke længere skønnes at være af Interesse. Som omtalt senere (Side 26) kan Kvægtuberkulose nu betragtes som udryddet i Thisted Amt.

Ved Kontrollen for Tinter er der i de senere Aar paavist betydelig flere end forhen. Paa Mors paavistes i 1943: 56, i 1944: 119 og i 1945: 92, og paa Slagterierne i Thisted i 1944: 24 og i 1945: 36. Svarende hertil fandtes jævnligt Tilfælde af Bændelorm (*tania mediocanellata*) hos Mennesker.

Thistedes Forsyning med *Mælk* besørges af et Andelsmejeri, et privat Mejeri og fra Leverandører af Børnemælk. Forhandlingen sker fra 21 Udsalg og 15 Vogne. Stadsdyrlægen har i Aarets Løb undersøgt 553 Prøver af Sødsmælk, 170 Prøver af Børnemælk og 139 Prøver af Fløde. I 34 Tilfælde gav Prøverne Anledning til Paatale, enten fordi Fedtprocenten var for lav, eller fordi Mælk og Flasker ikke var tilstrækkeligt rene. Sidst paa Aaret genoptog Sundhedskommissionen Udarbejdelsen af en ny Mælkevedtægt med Bestemmelser om regelmæssigt Dyrlægeeftersyn af Besætningerne og en moderniseret Laboratoriekontrol, der er meget tiltrængt. Politiet har foretaget Eftersyn af enkelte Mælkeudsalg og Levnedsmiddelforretninger.

Paa Steins Laboratorium er undersøgt 10 Prøver af Pølsekonserver og 12 Prøver af overgæret Øl og i enkelte Tilfælde rejst Tiltale i Henhold til Anordning af 10. Juni 1913.

Nykøbings Forsyning med Mælk sker fra to Privatmejerier i Byen og et Andelsmejeri i Oplandet. Mælken stammer fra 175 Besætninger med 1451 Køer, der alle har bestaaet Tuberkulinprøven. Børnemælk forhandles ikke i Byen. Pr. Indbygger var det gennemsnitlige daglige Salg af Sødsmælk 0,45 Liter. Fra 1940 er Mælkekontrollen moderniseret, saaledes at den omfatter maanedligt Dyr-lægeeftersyn af samtlige Besætninger og hyppig Laboratoriekontrol af Mælken. Ved en Undersøgelse viste det sig, at smitsom Kastning kunde konstateres i 11 Besætn., der leverer Mælk til Byen. Tilfælde af Kalvekastningsfeber hos Mennesker forekom dog ikke i Aarets Løb. Inden for Mejerikredsene i Thy og paa Mors har man optaget Arbejdet med at rense Besætningerne for smitsom Kastning. — Af Hensyn til Faren for en Tyfusepidemi i Forbindelse med tyske Flygtninges Indkvartering i Byen paabød Sundhedskommissionen i Nykøbing Højpasteurisering af al Mælk i Tiden 18. Maj—30. Oktober. I sin Aarsberetning oplyser Stadsdyrlægen, at det stadig ofte er nødvendigt at paatale manglende Renholdelse af Mælkespande, Sier, Malkemaskiner og Malkeskamler. Ogsaa Betydningen af Mælkens hurtige Afkøling har stadig maattet indskærpes Leverandørerne. Paa et af Mejerierne anvendtes forkert Datomærkning og forskellige Uregelmæssigheder ved Angivelsen af Sorten af Flaskemælk. Ialt fandtes Anledning til Paatale over for Leverandørerne i 98 Tilfælde.

Beboelsesforhold og Bolighygieine.

I *Thisted* opførtes 10 nye Beboelsesejendomme med ialt 23 Lejligheder, i *Nykøbing* 3 nye Ejendomme med 9 Lejligheder. I begge Byer har der nu i en Aarrække hersket stor Bolignød. I *Thisted* var 204 Personer under Kommunens Husvildeforsorg, Flertallet anbragt i Murstenshuse, men en Del ogsaa (41 Pers.) indkvarteret i Træbarakker. Byernes Boligtilsyn har været begrænset til Indskriden i enkelte, særlig graverende Tilfælde, idet det p. Gr. af Bolignøden ikke har været muligt at forbyde en Række gamle, fugtige og usunde Lejligheder. Ogsaa den tiltrængte Sanering af Købstædernes daarligste Beboelseskvarterer har maattet udskydes endnu en Tid.

Omsorg for Børn.

Den gennemsnitlige Belægning paa *Thisted* Børnehjem, der er statsanerkendt med Plads til 12 Børn i Alderen 0—4 Aar, har i 1945 været 16. Børnenes Helbredstilstand har været god.

Paa Thisted Børneasyl har der i Maanederne November—Marts været gratis Middagsbespisning i 111 Dage for gennemsnitlig 133 Børn; der gives to Retter varm Mad daglig. Asylet, der drives som Dag hjem, har gennemsnitlig været søgt af 32 Børn. Desuden findes i Byen en privat, ikke statsanerkendt Børnehave.

Under Thisted Børneværn var ved Aarets Udgang 95 Børn efter Kapitel VII og VIII og 38 Børn efter Kapitel IX i Lov om offentlig Forsorg.

Paa *Nykøbing* Børneasyl er der i Januar Kvartal Middagsbespisning bestaaende af to Retter varm Mad. 140 Børn har deltaget heri, de fleste dog kun hveranden Dag.

Under Tilsyn af Nykøbing Børneværn var 195 Børn efter Kapitel VII og VIII og 33 Børn efter Kapitel IX i Lov om offentlig Forsorg.

I Marts 1945 aabnedes i Nykøbing en statsanerkendt Børnehave med Plads til 40 Børn i en velbeliggende og praktisk indrettet Villa. Børnehaven fik straks Tilslutning fra alle Befolkningsslag, saaledes at man allerede har en lang Venteliste. Kredslægen er ansat som tilsynsførende Læge.

Mødrehjælpen har to Gange maanedlig haft Konsultation i Thisted og Nykøbing og 1 Gang maanedlig i Fjerritslev; den er efterhaanden en velindarbejdet Institution.

Skolerne.

I *Thisted* var Antallet af skolesøgende Børn pr. 31. Dec. 1945 i Borgerskolen 781 (1943: 826), i den kommunale Mellem- og Realskole 308 (1943: 302).

Paa Grund af Brændselsknapheden har Skolernes Gymnastiksale kun været benyttet i begrænset Omfang; Skolebadningen kunde gennemføres een Gang maanedligt. Vestre Borgerskole, der under hele Besættelsen var belagt med tyske Soldater, istandsattes, og man paabegyndte Tilbygningen af en Etage paa Hovedbygningen. Byraadet har vedtaget at udbygge Vestre Skole saaledes, at den kan rumme hele Borgerskolen, og at Østre Skole efter de nødvendige Tilbygninger og Ændringer kan anvendes til et kommunalt Gymnasium. Naar det nødvendige Byggeri er gennemført, vil man kunne ophøre med at anvende den forældede Realskolebygning til Undervisningsbrug, hvilket bør tilstræbes snarest muligt.

Der er ingen Skolelæge. En Sygeplejerske er antaget til Eftersyn af Børnene med Henblik paa Lus. En særlig i Psykologi uddannet Lærerinde foretager Intelligensundersøgelser m. v. af de Børn, der ikke kan følge med i Undervisningen. Der er oprettet en Hjælpeklasse for svagtbegavede Børn.

Den i 1940 indførte Skoletandplejeordning har nu fungeret i 6 Aar. I 1940 begyndtes med 1. Klasserne, og der er siden hvert Aar lagt et Klassetrin til, saaledes at i Aar 1.—6. Klasserne har faaet Tandpleje. Behandlingen foretages af de praktiserende Tandlæger efter Forældrenes Valg og foregaar i Forbindelse med Eftersyn 2 Gange aarligt. For Behandling, Lokaler, Materialer m. v. betaler Kommunen pr. Barn: 15 Kr. i 1. og 2. Klasserne, 10 Kr. i 3. og 4. Klasserne, 11 Kr. for 5.—7. Klasserne og derefter 15 Kr. Tandlægernes Beretning om Behandlingernes Art og Antal i Skoleaaret 1945—46 er ikke tilgaaet Skolevæsenet endnu; for de forudgaaende Aar findes den omtalt i Medicinalberetningen for 1944, Side 22.

I *Nykøbing M.* var Antallet af skolesøgende Børn i Folkeskolen 963 og i Gymnasium og Mellemskole 284. For Folkeskolens Vedkommende er Lokalerne ikke tilstrækkelige, saaledes at der til Stadighed er flere „Vandreklasser“, og Gymnastikundervisningen er udgaaet for de mindre Klassers Vedkommende. Man paatænker Opførelse af en ny Skolebygning.

Der er ikke Skolelæge eller Skoletandpleje. En Sygeplejerske har foretaget Eftersyn af Skolebørnene med Henblik paa Lus.

Omsorg for gamle og fattige.

Thisted Alderdomshjem, der har Plads til 44 Alumner, har været fuldt belagt; en Udvidelse af Hjemmet er projekteret. I *Krejbergs* Stiftelse bor 5 og i *Haandværkerstiftelsen* 10 Personer. Paa *Johnsens* Rekreationshjem, der har Plads til 17 Patienter, var Gennemsnitsbelægningen 10,5.

I *Nykøbing* Alderdomshjem boede ved Aarets Udgang 57 Personer, i *M. C. Holms* Stiftelse 19, i *Filtenborgs* Stiftelse 7, i *Borchs* Stiftelse 4, i *Nybys* Stiftelse 3, i *N. A. Christensens* Stiftelse 24, i *Klingenbergs* Stiftelse 2 og paa „Hospitalet“ 8 Personer. En Udvidelse af Alderdomshjemmet paatænkes. .

Bade og Idræt.

Den kommunale Badestrand ved Simons Bakker ved *Thisted*, der siden 1940 var beslaglagt til tysk Flyvebaadstation, kan stadig ikke benyttes af Befolkningen, idet de derværende Barakkomplekser endnu ikke er frigivet. Skolebørn og Voksne er derfor stadig henvist til at bade fra Byens Badeanstalter, der er meget pauvre, uegnede til Svømmeundervisning og ugunstigt beliggende i Nærheden af Hovedkloakudløb. Et Projekt om Rensningsanlæg med biologisk Filter er foreløbig stillet i Bero, men bør søges gennemført p. Gr. af den stadig stigende Forurening af Badevandet.

I *Nykøbing* saa Sundhedskommissionen sig som omtalt Side 18 nødsaget til i Sommeren 1945 at forbyde Badning, og Byen har projekteret Omlægning af Kloaksystemet og Spildevandsrensning ved et Hovedkloakudløb. — Til Forbedring af Byens „Stadion“ bevilgede Kommunen 10,000 Kr.

I begge Byer, der ikke har nogen offentlig Varmtvandsbadeanstalt, er der Planer fremme om at faa opført saadanne. I *Thisted* har Byraadet afsat et Beløb paa 135,000 Kr. til dette Formaal.

Foranstaltninger mod Sygdomme.

I Lighed med de senere Aar er der i Medfør af Tillæg af 1942 til Epidemiloven foretaget Eftersyn og Behandling for Hoved- og Kroplus. Sygeplejerskerne, der baade i Købstæderne og Landkommunerne har efterset Skolebørnene og de lusbefængte Hjem, paaviste Lus i følgende Tilfælde: i *Thisted* 22 Tilfælde af Hovedlus og 28 Tilfælde af Kroplus, i *Nykøbing* 150 Tilfælde af Hovedlus og 20 Tilfælde af Kroplus, og i Landkommunerne 104 Tilfælde af Hovedlus og 40 Tilfælde af Kroplus. Ialt behandledes 276 Tilfælde af Hovedlus (1944: 263, 1943: 321 og 1942: 388) og 88 Tilfælde af Kroplus (1944: 98, 1943: 137 og 1942: 165). Selv om der saaledes kan spores en Nedgang i Luseplagens Omfang, er der god Grund til at fortsætte med det aarlige Eftersyn af Skolebørnene, der efterhaanden ogsaa næsten overalt mødes med Velvilje og Forstaaelse fra Befolkningens og Lærernes Side.

Ved de offentlige *Koppevaccinationer* vaccineredes i *Thisted* 159 Børn; 70 Børn vaccineredes af de praktiserende Læger.

Ved de offentlige *Koppevaccinationer* vaccineredes i *Nykøbing* 153 Børn; 69 Børn vaccineredes af de praktiserende Læger.

I *Thisted* har Lægerne vaccineret ca. 225 Børn mod Kighoste.

Offentlig Vaccination mod Difteri af Børn og unge under 18 Aar gennemførtes i Lighed med de foregaaende Aar i Medfør af Lov af 19. Marts 1943. I Købstæderne betalte Kommunerne for Vaccination indtil 30 Aars Alderen. Ogsaa mange ældre lod sig vaccinere, da det viste sig, at Sygdommen — ofte i ondartet Form — nu ogsaa angreb midaldrende og ældre. For at begrænse de ondartede Difteritilfælde, der stadig forekommer, er det af den største Betydning, at en omfattende Difterivaccination af Børn og voksne ogsaa fortsættes i de kommende Aar.

Vederlagsfri Behandling af Kønssygdomme. I *Thisted* behandlede 33 Mænd og 53 Kvinder for Syfilis og 68 Mænd og 69 Kvinder for Gonorrhoe; ialt behandledes saaledes 223 Patienter for Kønssygdom mod 229 i 1944, 138 i 1943, 54 i 1942, 25 i 1941 og 10 i 1940. Hos 134 Personer, der mødte til Undersøgelse, paavistes ikke Kønssygdom.

I *Nykøbing* behandlede 13 Mænd og 10 Kvinder for Syfilis og 22 Mænd og 10 Kvinder for Gonorrhoe. Hos 38 Personer, der mødte til Undersøgelse, paavistes ikke Kønssygdom.

Til *Tuberkulosestationerne i Thisted og Nykøbing* henvistes 614 Personer; ialt gaves 1691 Konsultationer og paavistes 26 nye Tilfælde af Lungetuberkulose, deraf 19 i smittefarligt Stadium. Med det i 1943 anskaffede, transportable Røntgenapparat foretoges 1628 Gennemlysninger. Calmettevaccination udførtes 89 Gange. Stationernes Sygeplejersker aflagde 1301 Besøg i 89 Hjem, hvoraf der i 44 Hjem fandtes smittefarlige Tuberkulosetilfælde. Som omtalt under Afsnittet: Tuberkulose, Side 10, forberedes en Ordning, hvorved Ledelsen af Tuberkulosestationsarbejdet i Thisted Amt overdrages til Tuberkulosespecialisterne ved Krabbesholm Sanatorium, der saa ogsaa skal fungere som Amtets Tuberkulosehospital.

Sygeplejen besørger i Thisted af to af Sygekassen ansatte Sygeplejersker og en Menighedssygeplejerske (Diakonisse). Det samme er Tilfældet i Nykøbing. Behovet for Hjemmehjælpersker til Udførelse af det huslige Arbejde, hvor Husmoderen er syg, er meget stort, men saadanne Husmoderafløsere har hidtil kun været til Raadighed for den mindst bemidlede Del af Befolkningen, hvor de under Ledelse af Dansk Kvindesamfund udsendes for Statens Regning.

Rottebekæmpelsen er i Thisted foretaget ved to større Giftudlægninger i Byen og paa Lossepladsen ved Gas. 10—15 % af Byens Ejendomme skønnes at være befængt med Rotter, og der synes stadig at være betydelige Vanskeligheder at overvinde, inden Bekæmpelsen bliver effektiv.

B. Landkommunerne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Samtlige Landkommuner har Sundhedsvedtægter af nyere Dato. En Sundhedskommission traf dog sine — ganske vist faa — Afgørelser efter Kommunens gamle Sundhedsvedtægt fra 1889, idet Sundhedskommissionen ikke var bekendt med, at Kommunen i 1937 havde faaet en ny! Enkelte Steder har det vist sig meget vanskeligt at faa opklaret, hvem der var Medlemmer af og Formand for Sundhedskommissionen, idet denne ikke havde holdt Møde i flere Aar. De fleste Steder paa Landet indskrænker Sundhedskommissionen sig til at tage Stilling til fremførte Klager og forsømmer ganske sine Pligter til at paase, at Sundhedsvedtægtens Bestemmelser overholdes. Kun i enkelte Landkommuner har der vist sig at være Sundhedskommissionsmedlemmer, der har haft den fornødne Interesse og pædagogiske Evne til at faa ført Sundhedsvedtægtens Bestemmelser ud i Livet.

Det sker ogsaa alt for sjældent, at Kommissionerne anmoder om Embedslægerne Medvirken. I det forløbne Aar har dette særlig været Tilfældet vedrørende Spørgsmaal om Spildevandsafløb og Kloakering, saaledes i Vestervig-Agger, Hvidbjerg-Ørum-Lodbjerg, Hvidbjerg-Lyngs, Østerild, Ø. og V. Vandet og Lødderup-Elsø Kommuner. Forurening af Brøndvand var til Behandling i Sjørring-Thorsted og Lødderup-Elsø og Anvendelse af nedlagte Drikkevandsbrønde til Sivebrønde i Tødsø-Erslev og Galtrup-Ø. Jølby Kommuner. I Vejerslev-Blidstrup besigtigedes to sundhedsfarlige Beboelseshuse.

Skolerne.

Ifølge Amtsskolekonsulentens Oplysning har der i Amtets Landkommuner i 1945 været 8522 undervisningspligtige Børn (1939: 8778). Ved Aarets Udgang fandtes 3 købstadordnede Skoler, deraf den ene med Mellemskole, og 144 landsbyordnede Skoler med 426 Klasser, hvori Gennemsnitsbørneantallet var 18,7. Skolevæsenet har haft et særlig vanskeligt Arbejdsaar, fordi en lang Række Skoler har været beslaglagt til tyske Soldater og Flygtninge og først henimod Aarets Udgang har kunnet frigøres.

Tømmerby Skole er stadig under Opførelse, forsinket af Materiale-mangelen; iøvrigt er Skolebyggeriet nu helt gaaet i Staa. Det maa meget ønskes, at der nu igen kan komme Gang i det, saa det bliver muligt at kassere de gamle og daarligt vedligeholdte, utidsvarende Skoler, der endnu findes i adskillige Kommuner, f. Eks. Sennels.

Der fandtes ikke Skolelæge eller Skoletandlæge i nogen af Landkommunerne. Man begynder dog at kunne spore nogen Interesse derfor og forventer saaledes en Skolelæge ansat ved den private Realskole i Hvidbjerg.

Drikkevandsforsyningen.

Brøndene paa Landet er mange Steder meget daarlige og direkte sundhedsfarlige. Der tiltrænges et systematisk Arbejde paa at faa dem bragt i Orden. Nye Vandværker har p. Gr. af Materiale-mangelen ikke kunnet oprettes i de sidste Aar.

Omsorg for Børn.

Børnehjemmene har i de sidste Aar været stærkt overbelagte. I Søndbjerg, hvor Børnehjemmet er statsanerkendt med Plads til 24 Børn i Alderen $2\frac{1}{2}$ —15 Aar, var Gennemsnitsbelægningen 38. Børnehjemmet i Aas, der har Plads til 20 Børn, har haft en Gennemsnitsbelægning paa 25.

Bade og Idræt.

Hurup Friluftsbad har været lukket i Krigsaarene.

Embedslægerne har medvirket ved Bedømmelsen af 3 kommunale Idrætspladser i Landkommunerne.

Foranstaltninger mod Sygdomme.

Ved de *offentlige Koppevaccinationer* vaccineredes i Landkommunerne i Thisted Lægekreds 1198 Børn og i Morsø Lægekreds 476 Børn.

Angaaende *offentlig Difterivaccination* og *Aflusning* henvises til Omtalen Side 23—24.

Hjemmesygepleje findes i samtlige Landkommuner med Undtagelse af Vust, Hjardemaal, Hunstrup, Østerild og Sennels Kommuner.

Kampen mod Tuberkulose. Tuberkulosestationernes Virksomhed er omtalt Side 24. Foreningen til Kvægtuberkulosens Bekæmpelse har efter kun 11 Aars Virksomhed kunnet ophæves, idet Thisted Amt, hvor der i 1934 fandtes Tuberkulose i 85 % af Besætningen hos 50,000 Kreaturer, nu er fuldstændig renset. Kontrollen med Opretholdelsen af dette smukke Resultat underlægges herefter Mejerikredsene, der ogsaa er gaaet i Gang med at rense Besætningerne for smitsom Kastning. Det næste Punkt paa Programmet kan maaske blive Bekæmpelsen af Streptokokinfektionerne (Yverbetændelse

m. v.) hos Kreaturerne, et Arbejde, der ligesom Tuberkulose- og Kastningsbekæmpelsen vil vise sig at være af stor sygdomsforebyggende Betydning for Mennesker, idet Faren for de alvorlige Mælke-epidemier herved kan fjernes. Det kan i denne Forbindelse nævnes, at en Række Tilfælde af Skarlagensfeber i en Landkommune i Thistedes Opland viste sig at opstaa ved Smitte gennem Mælken fra en Ko lidende af kronisk Yverbetændelse. Ved Laboratorieundersøgelser foretaget af Dyrlæge Leth Jørgensen, Veterinærdirektoratets Afdeling for Mælkekontrol, godtgjordes det, at de Bakterier, der fremkaldte Koens Yverbetændelse, var sygdomsfremkaldende hos Mennesker, hvorfor Koen blev slaaet ned.

Desinfektion for offentlig Regning er udført 25 Gange for Tuberkulose, 5 Gange for Tyfus, 1 Gang for Weils Sygdom og 7 Gange p. Gr. af voldsom Forekomst af Kroplus. Desuden er en lang Række Skolebygninger og andre Lokaler desinficeret efter de tyske Flygtninges Ophold og en Del Træbarakker søgt rensat for Væggetøj, hvilket dog ikke er lykkedes.

Epidemikkommissionerne har behandlet enkelte Sager ang. Tyfus og Skarlagensfeber.

Lægernes Aarsberetninger.

Dr. Bertelsen, Thisted, Specialist i Øre-, Næse- og Halssygdomme, omtaler de hyppigt forekommende Kæbe- og Pandehulebetændelser samt Vincents Angina. Derimod ses ondartet Ørebetændelse med Komplikationer forholdsvis sjældent.

Dr. Drost, Hurup, omtaler et ikke ringe Misbrug paa Egnen af Mecodrin („Ferietabletter“), blandede Pulvere og enkelte Morfinpræparater.

Dr. Westh, Thisted, nævner det beklagelige i, at Byens Spildevand udledes i Fjorden uden nogensomhelst Rensning, saaledes at Byens gode naturlige Muligheder for Friluftsbadning derved ødelægges.

Embedsmæssige Tilsyn m. m.

Der er af Embedslægerne afholdt 4 Jordemoderkonferencer og foretaget 68 hygieiniske Eftersyn samt 19 Eftersyn i Anledning af smitsomme Sygdomme og 6 for Fnat og Væggetøj. I Forening med den farmaceutiske Visitator er afholdt Visitats paa alle Amtets Apoteker; der er herved ikke paavist alvorlige Mangler.

Embedslægerne har fungeret som Chefer for Sanitetstjenesten i de to Købstæders civile Luftværn og paatog sig i Egenskab heraf det lægelige Tilsyn med de tyske Flygtninge, der efter Kapitulationen underlagdes Luftværnet. I de første Maaneder optraadte talrige Tilfælde af smitsomme Sygdomme (Tyfus, Paratyfus, Mæslinger, Skarlagensfeber, Difteri m. m.) blandt Flygtningene, og en Del af dem døde. I Nykøbing var det nødvendigt at tage en særlig Sygebarak ved Amtssygehuset i Brug til disse Patienter. I Juli samledes alle Flygtningene i en Række Lejre i Thy og V. Han Herred (hvor Dr. Crandal, Fjerritslev, paatog sig Tilsynet). Der oprettedes et Flygtninge-Lazaret ved Thisted og antoges en tysk Læge til det daglige Arbejde her og i Lejrene. Flygtningenes Sundhedstilstand bedredes hurtigt, og omfattende Vaccination mod Difteri, Tyfus, Paratyfus m. v. iværksattes, saaledes at de smitsomme Sygdomme trængtes tilbage. Lejrene har været saa godt afsondrede fra den danske Befolkning, at denne i alt væsentligt har undgaaet Smitte fra Flygtningene.

Kvaksalveri.

En omrejsende Illusionist og Hypnotisør, Frode Skov, der kaldte sig Leo Sarvani, slog sig ned et Par Uger i Nykøbing og Thisted, hvor han under Udfoldelse af en omfattende Reklamerings tog en Del syge under Behandling. Om Resultaterne foreligger intet, ud over at han fik trukket mange Penge ud af Folk. Politiet i Thisted foretog en Afhøring af ham, og han er senere idømt en Bøde.

Embedslægernes retslige Virksomhed.

I *Thisted Lægekreds* afholdtes 39 lovmæssige Ligsyn, deraf 3 Gange ved Selvmord (Hængning), 1 Gang ved Drab (Vaadeskud af tysk Flygtning), 30 Gange ved Ulykkestilfælde (2 Gange ved Vaadeskud, 8 Gange ved Explosionsulykker (overvejende Landminer), 11 Gange ved Drukning (deraf 3 tyske Marinesoldater og 2 engelske Flyvere), 2 Gange ved Automobilulykker, 2 Gange ved Sovemiddel-forgiftninger, 1 Gang ved elektrisk Strøm, 1 Gang ved Hængning i et Reb, 1 Gang ved Nedstyrtning, 2 Gange ved Kvæstelse under et sammenstyrtet Hus og en Baad.

5 Gange i Tilfælde af naturlig Død.

Lovmæssig Ligaabning foretoges 3 Gange.

Undersøgelse af Personers Sindstilstand er foretaget 11 Gange og Undersøgelse af Personers Sundhedstilstand 4 Gange.

11 Personer er undersøgt for Alkoholpaavirkning.

I Arresten og Arrestafdelingen paa Faatoftvej er aflagt Besøg 1 Gang ugentlig og iøvrigt efter Tilkaldelse.

Der er 32 Gange udtaget Blodprøver i Paternitetssager og i 71 Tilfælde afgivet Erklæring vedrørende Avlingstiden.

I *Morsø Lægekreds* afholdtes 21 lovmæssige Ligsyn, deraf 2 Gange i Tilfælde af Mord, 6 Gange i Tilfælde af Selvmord, 8 Gange ved Ulykkestilfælde, 3 Gange i Tilfælde af naturlig Død og 2 Gange i Tilfælde, hvor Dødsmaaden var ukendt.

Lovmæssig Ligaabning foretoges 2 Gange.

Undersøgelse af Personers Sindstilstand er foretaget 17 Gange og Undersøgelse af Personers Sundhedstilstand 9 Gange.

6 Personer er undersøgt for Alkoholpaavirkning.

Der er 38 Gange udtaget Blodprøver i Paternitetssager og i 19 Tilfælde afgivet Erklæring vedrørende Avlingstiden.

I Arresten er aflagt 1—2 Besøg ugentlig.

Medicinalpersonale og Sygehusvæsen.

Medicinalpersonalet var ved Aarets Udgang:

Tabel XI.

	Læger		Jordemødre		Apote- kere	Tand- læger
	Kreds- læger	praktise- rende	Distrikts- jordem.	praktise- rende		
Thisted Lægekreds	1	21	17	1	8	4
Morsø „	1	9	7	1	3	3
Amtslægekredsen	2	30	24	2	11	7

Læge Axel Emil Stigaard er udnævnt til Kredslæge i Nykøbing Mors.

Læge Carl Christian Christensen, Ydby, er flyttet til Gudumholm.

Læge Regnar Asbjørn Worsøe Lenbroch, Hurup, interneredes ved Kapitulationen og har afhændet sin Praksis til Læge Johannes Nielsen Drost.

Læge, Frk. Else Marie Holm har nedsat sig som praktiserende Læge i Thisted.

Læge Svend Aage Mortensen, Sdr. Draaby, er flyttet til Roskilde.

Læge Jørgen Ganes har overtaget Dr. Mortensens Praksis i Sdr. Draaby.

Tandlæge Jacobsen sen., Nykøbing M., er afgaaet ved Døden.
Tandlæge Henning Pedersen, Nykøbing M., er fraflyttet Byen.
Tandlæge O. Grønlund Jørgensen har overtaget Tandlæge H. Pedersens Praksis i Nykøbing.

Apoteker Regner Olufsen, Nykøbing M., er afgaaet ved Døden.
Cand. pharm. Poul August Kjær har overtaget St. Clemens Apotek, Nykøbing M.

Jordemoder, Fru Anna Nielsen er ansat som Distriktsjordemoder i Ø. Jølby.

Angaaende Sygehusenes Belægningsforhold m. v. henvises til Tabel XII.

Her figurerer for første Gang den nye medicinske Afdeling ved Thisted Sygehus, der aabnedes først paa Aaret, og som indrettedes i de bestaaende Sygestuer, hvortil føjedes et veludstyret Central-laboratorium og Lokaler for en Diagnosestation til ambulant Undersøgelse af medicinske Patienter. Baade Afdelingen og Diagnosestationen har afhjulpet et længe følt Savn af Behandlingsmuligheder for medicinske Sygdomme inden for Amtets Grænser. Den medicinske Afdeling vil dog først, naar Thisted Sygehus udvides, kunne opfylde sin Funktion fuldtud, idet den under de nuværende, trange Pladsforhold maa arbejde med alt for faa Sengepladser og for lang Ventetid for Patienterne.

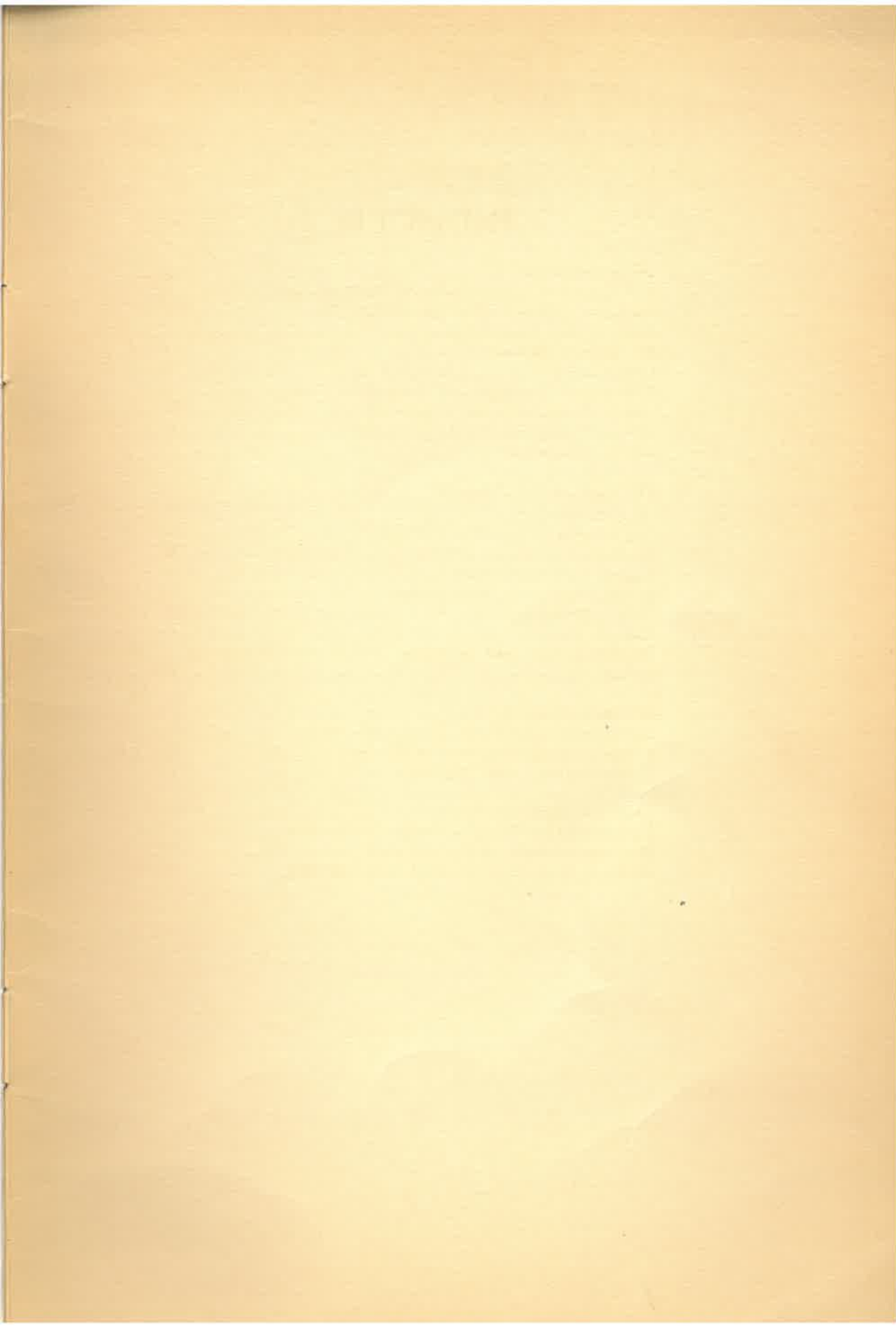
Oversigt over Belægningsforholdene m. m. paa Sygehusene i Thisted Amt 1945

Tabel XII.

	By- og Amts- sygehuset i Thisted		By- og Amts- sygehuset i Nykøbing	Amtssyge- huset i Fjerritslev	Amtssyge- huset i Koldby	Amtssyge- huset i Vestervig	Amtssyge- huset i Hvidbjerg
	med. Afd.	kir. Afd.					
<i>Antal Sengepladser ialt</i>	85	90	88	35	25	22	12
a) medicinsk-kirurgiske	59	90	68	25	17	18	
b) epidemiske	26	0	14	10	8	4	
c) Tuberkulosepladser	0	0	6	0	0	0	0
<i>Funktionærer ialt</i>	92		89	22	11	11	7
a) Læger	8		5	1	1	1	1
b) Sygeplejersker og Elever	46		48	9	6	6	3
c) andre Funktionærer	38		36	12	4	4	3
<i>Patienter ved Aarets Begyndelse</i> ..	50	80	81	26	11	18	3
<i>Indlagte i Aarets Løb</i>	1136	1744	1885	550	203	301	125
a) medicinsk-kirurgiske	963	1744	1694	489	199	285	120
b) epidemiske	173	0	186	61	4	16	5
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	5	0	0	0	0
<i>Døde</i>	41	44	85	28	12	12	9
<i>Antal Sygedage ialt</i>	30440	34716	43698	20085	6099	6327	2141
a) medicinsk-kirurgiske	25040	34716	39010	10170	5956	5812	1962
b) epidemiske	5400	0	4417	1915	143	515	179
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	271	0	0	0	0
<i>Daglig Gennemsnitsbelægning</i>	83,2	94,8	119,76	33,0	16,7	17,3	5,9
a) paa med.-kir. Afdeling	68,4	94,8	106,88	27,8	16,3	15,9	5,4
b) paa epidemisk Afdeling	14,8	0	12,10	5,2	0,4	1,4	0,5
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	0,74	0	0	0	0
<i>Antal Operationer</i>	0	975	1171	196	64	81	21
<i>Ant. Kostdage (Finansaar 1944/45)</i>	87089		82645	18346	10458	10600	3762
	Kr.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Udgift pr. Kostdag</i>	1,45		1,44	1,63	1,82	1,72	1,48
<i>Driftsudgifter (Finansaar 1944/45)</i>	634206,25		603673,96	115223,71	67986,76	75615,46	22226,55
1) heraf Lønningskonto	219458,95		208334,99	35213,42	22291,76	24051,74	9175,76
2) heraf Forplejningskonto	128922,53		119133,21	29947,65	19079,45	18239,67	5581,25
<i>Daglig Driftsudgift pr. Patient</i> ..	11,25		11,79	9,79	9,98	9,58	11,76
<i>Driftsindt. ialt (Finansaar 1944/45)</i>	634206,25		603673,96	115223,71	67986,76	75615,46	22226,55
1) heraf Indtægter ved Kur og Pleje ..	266760,70		252515,94	51966,64	31084,86	35730,36	7684,50
2) andre Indtægter	45867,11		32617,78	0	0	501,38	0
3) Tilskud fra Stat, Amt og Kommuner	321578,44		318540,24	63257,07	36901,90	39383,72	14542,05

INDHOLD

I. <i>Medicinalstatistik.</i>	Side
Folkemængden, samt Antallet af fødte og døde	3
Fødslerne (ifølge Jordemoderprotokollerne)	4
Oversigt over Dødsfaldene	5
Spædbørnsdødeligheden	6
Dødsaaarsagerne	8
Tuberkulose (Dødelighed og nyanmeldte Tilfælde).....	9
Skematisk Sygelistе for Købstæderne	11
Skematisk Sygelistе for Landkommunerne	12
Infektionssygdomme	13
II. <i>De hygieiniske Forhold.</i>	
A. <i>Købstæderne.</i>	
Sundhedskommissionernes Virksomhed	17
Drikkevandsforsyning, Afløbsforhold, Renovation	18
Kontrol med Levnedsmidler	19
Beboelsesforhold og Bolighygieine	20
Skoler, Tandpleje	21
Bade og Idræt	23
Foranstaltninger mod Sygdomme (Vaccination, Aflusning m. m.)	23
B. <i>Landkommunerne.</i>	
Sundhedskommissionernes Virksomhed, Skoler.....	25
Drikkevandsforsyning, Omsorg for Børn	26
Foranstaltninger mod Sygdomme	26
Lægernes Aarsberetninger	27
Embedslægernes Tilsyn og retslige Virksomhed	27
Medicinalpersonale og Sygehusvæsen	29
Belægningsforhold m. v. paa Amtets Sygehuse	31



UDGIVELSEN BEKOSTET AF THISTED AMTSRAAD